

U S T A W A

z dnia

**o wypowiedzeniu Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Hiszpanii
w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzonej w Madrycie
dnia 30 lipca 1992 r.**

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wypowiedzenia Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Hiszpanii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzonej w Madrycie dnia 30 lipca 1992 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wypowiedzenia Umowy

Obowiązywanie *Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Hiszpanii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzonej w Madrycie dnia 30 lipca 1992 r.* (Dz. U. z 1993 r. poz. 563), dalej jako „Umowa”, jest kwestionowane przez Komisję Europejską z uwagi na niezgodność Umowy z prawem UE, podobnie jak kwestionowane jest obowiązywanie wszystkich pozostałych umów o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji zawartych pomiędzy państwami członkowskimi UE (dalej jako „umowy intra-EU BIT”). W odniesieniu do RP Komisja Europejska zakończyła w listopadzie 2016 r. nieformalne postępowanie (tzw. EU Pilot) rozpoczęte w czerwcu 2015 r. i rozważyła wszczęcie formalnego postępowania ws. niezgodności m.in. tej Umowy z prawem UE. Takie formalne postępowania Komisji Europejskiej toczą się już przeciwko Austrii, Holandii, Słowacji, Szwecji i Rumunii.

RP jest obecnie stroną umów intra-EU BIT zawartych z prawie wszystkimi państwami członkowskimi UE, z wyjątkiem Irlandii i Malty, z którymi RP nigdy nie zawarła tego typu umów, oraz Włoch, z którymi umowa wygasła w dniu 9 stycznia 2013 r. na skutek wypowiedzenia przez Włochy. Ponadto RP wypowiedziała, z uwagi na prawo UE, umowę intra-EU BIT zawartą z Portugalią (umowa wygaśnie w dniu 3 sierpnia 2019 r.).

Stanowisko RP wobec umów intra-EU BIT zostało przyjęte przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 3 czerwca 2011 r. Zgodnie z nim umowy intra-EU BIT powinny zostać wypowiedziane przez wszystkie państwa członkowskie UE, a najlepszym rozwiązaniem dla RP byłoby, aby wszystkie państwa członkowskie UE podjęły jednocześnie wspólną decyzję o rozwiązaniu umów intra-EU BIT za obopólną zgodą na mocy *Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów, sporządzonej w Wiedniu dnia 23 maja 1969 r.* (Dz. U. z 1990 r. poz. 439). Alternatywnie, w przypadku braku możliwości osiągnięcia wśród państw członkowskich UE takiej jednomyślności RP, zgodnie z powyższym stanowiskiem, miała rozwiązać umowy intra-EU BIT zawarte z innymi państwami członkowskimi UE albo poprzez ich wypowiedzenie na warunkach określonych w tych umowach, albo na podstawie porozumienia stron.

W odpowiedzi RP skierowanej do Komisji Europejskiej we wrześniu 2015 r. w ramach ww. postępowania EU Pilot, RP podtrzymała gotowość do zakończenia obowiązywania

umów intra-EU BIT zawartych przez RP z innymi państwami członkowskimi UE. Wskazała, że spośród dostępnych i analizowanych przez RP metod osiągnięcia powyższego celu jednostronne wypowiedzenie umów intra-EU BIT przez RP byłoby najmniej pożądanym rozwiązaniem. Po pierwsze, umowy intra-EU BIT zawarte przez RP nie przewidują możliwości wypowiedzenia ich w każdym czasie, ponieważ obowiązują roczne lub półroczne okresy wypowiedzenia lub wypowiedzenie może nastąpić jedynie w okresie poprzedzającym okres zakończenia ich cyklu obowiązywania. Po drugie, nawet skuteczne jednostronne wypowiedzenie umowy nie powoduje zakończenia obowiązywania jej postanowień na skutek specyficznych przepisów końcowych tych umów pozwalających na ochronę inwestycji w ciągu kolejnych lat po wypowiedzeniu umowy (tzw. klauzula przedłużonego obowiązywania umowy, *sunset clause*). O wiele lepszym sposobem, jak Polska wskazała, byłoby rozwiązanie umów intra-EU BIT na podstawie porozumień dwustronnych, które przewidywałyby rezygnację z klauzuli przedłużonego obowiązywania umowy. RP podkreśliła w odpowiedzi do Komisji Europejskiej, że z uwagi na liczbę zawartych przez RP umów, jak również biorąc pod uwagę wielość umów zawartych przez państwa członkowskie UE, wydaje się, że najszybszym i najskuteczniejszym rozwiązaniem na obecnym etapie byłoby jednoczesne podjęcie przez państwa członkowskie UE wspólnej decyzji o rozwiązaniu umów intra-EU BIT bez konieczności zachowania klauzul przedłużonego obowiązywania umowy, w oparciu o porozumienie wielostronne, zawarte zgodnie z *Konwencją wiedeńską o prawie traktatów, sporządzoną w Wiedniu dnia 23 maja 1969 r.*

Obecnie jednak z uwagi na brak konsensusu państw członkowskich UE co do celowości i sposobu rozwiązania umów intra-EU BIT zasadne jest przystąpienie RP do realizacji opcji rozwiązania tych umów na podstawie porozumień dwustronnych, które przewidywałyby rezygnację z klauzul przedłużonego obowiązywania umowy. Królestwo Hiszpanii nie jest obecnie zainteresowane rozwiązaniem z RP ww. Umowy, łącznie z ww. klauzulą. Zatem w ocenie RP zasadne jest wypowiedzenie Umowy. Zgodnie z art. 12 ust. 2 Umowa może być wypowiedziana w każdym czasie przez każdą z Umawiających się Stron z zachowaniem dwunastomiesięcznego wypowiedzenia po upływie początkowego okresu dziesięciu lat, który upłynął w dniu 1 maja 2003 r. Na podstawie art. 12 ust. 3 inwestycje dokonane przed wejściem w życie wypowiedzenia Umowy będą chronione na mocy tej Umowy przez dziesięć lat od czasu wygaśnięcia

Umowy. Jednocześnie RP będzie kontynuowała konsultacje z Królestwem Hiszpanii mające na celu doprowadzenie do rozwiązania Umowy, łącznie z klauzulą przedłużonego obowiązywania umowy. W przypadku uzyskania takiej zgody przed wejściem w życie wypowiedzenia Umowy RP podejmie działania mające na celu zakończenie obowiązywania Umowy, łącznie z ww. klauzulą.

2. Dotychczasowy a projektowany stan prawny

W polsko-hiszpańskich stosunkach prawno-traktatowych w zakresie współpracy gospodarczej obowiązuje m.in. ww. *Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Hiszpanii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzona w Madrycie dnia 30 lipca 1992 r.* Zapewnia ona inwestorowi i jego inwestycjom z państwa – Strony Umowy na terytorium państwa – drugiej Strony Umowy pełną ochronę oraz możliwość dochodzenia roszczeń przed międzynarodowym trybunałem inwestycyjnym. Komisja Europejska ma poważne obawy, że umowy intra-EU BIT jako takie, w tym ww. Umowa, a także ich poszczególne postanowienia pokrywają się z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub mogą być z nimi sprzeczne, w szczególności z zasadami swobody przepływu kapitału, swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług oraz z podstawowymi zasadami prawa UE takimi jak: zasada nadrzędności, jedności, skuteczności i pewności prawa UE. Komisja Europejska ma również zastrzeżenia dotyczące kwestii rozstrzygania sporów inwestycyjnych uregulowanej w dwustronnych umowach inwestycyjnych, w tym w ww. Umowie, co, zdaniem Komisji Europejskiej, „wydaje się być sprzeczne z wyłączną kompetencją sądów UE”. Wypowiedzenie Umowy pozwoli doprowadzić do zgodności z prawem UE stosunki polsko-hiszpańskie w zakresie współpracy gospodarczej.

Należy też zaznaczyć, że jednocześnie przed Trybunałem Sprawiedliwości UE toczy się postępowanie z wniosku sądu niemieckiego o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, sformułowanego w toku postępowania ze skargi Republiki Słowackiej o uchylenie wyroku sądu arbitrażowego wydanego na podstawie umowy intra-EU BIT zawartej pomiędzy Czechosłowacją i Królestwem Niderlandów w 1991 r., z powództwa Achmea B.V. przeciwko Republice Słowacji (postępowanie PCA Case No. 2008-13). W tej sprawie sąd niemiecki zwrócił się do TSUE z pytaniem prejudycjalnym dotyczącym tego, czy wykonanie wyroku wydanego na podstawie tej umowy nie

naruszałoby postanowień Traktatów dotyczących: zakazu dyskryminacji z art. 18 TFUE (poprzez uprzywilejowanie inwestora z państwa – Strony tej umowy względem inwestora z państwa członkowskiego UE niebędącego stroną tej umowy), wyłącznej jurysdykcji TSUE w sporach objętych zakresem prawa UE (art. 344 TFUE) oraz konieczności ukształtowania postępowania w sposób umożliwiający zadanie przez orzekający sąd pytania prejudycjalnego (art. 267 TFUE). RP przystąpiła do postępowania, przedstawiając stanowisko wskazujące na sprzeczność umów intra-EU BIT z prawem unijnym. Stanowisko zbliżone do RP zajęła Komisja Europejska i wiele państw regionu. Niezależnie od tego należy podkreślić, że RP, podobnie jak wiele innych państw członkowskich UE, w postępowaniach arbitrażowych toczących się przed trybunałami arbitrażowymi konsekwentnie podnosi, że umowy intra-EU BIT uważa się za sprzeczne z prawem UE. Podnoszona jest także kwestia możliwego wygaśnięcia tych umów na podstawie art. 59 *Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów, sporządzonej w Wiedniu dnia 23 maja 1969 r.* w związku z zawarciem przez RP Traktatu Akcesyjnego do UE w zakresie, w którym umowy te są niezgodne z prawem UE.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe, polityczne i prawne

Wypowiedzenie Umowy nie powinno mieć konsekwencji politycznych. Państwa członkowskie UE, w tym RP, jak i Królestwo Hiszpanii, zostały wezwane przez Komisję Europejską do zakończenia obowiązywania umów intra-EU BIT.

Wypowiedzenie Umowy nie będzie miało negatywnych skutków społecznych, wręcz przeciwnie, należy oczekiwać, że zostanie ono życzliwie przyjęte z uwagi na publiczną krytykę w Polsce umów intra-EU BIT i międzynarodowego arbitrażu inwestycyjnego.

Wypowiedzenie Umowy nie powinno wpłynąć na stosunki gospodarcze między RP a Królestwem Hiszpanii. Umowę zawarto w czasie, kiedy RP nie była członkiem UE, a ww. Umowa miała na celu przyciągnięcie inwestycji hiszpańskich do Polski. Obecnie poziom prawodawstwa oraz dostęp do powszechnego sądownictwa w RP dają inwestorom zagranicznym gwarancję ochrony inwestycji z możliwością dochodzenia swoich praw na drodze sądowej.

Łączna wartość kapitału zainwestowanego przez firmy hiszpańskie w RP wyniosła według NBP na koniec 2016 r. 10,3 mld EUR, co daje Hiszpanii piąte miejsce pod względem wartości dotychczas zainwestowanego kapitału w naszym kraju (na koniec

2015 r.: 10,3 mld EUR). W RP swoje inwestycje ulokowało wiele znaczących hiszpańskich firm. Według danych GUS w RP funkcjonuje obecnie ponad 700 spółek z udziałem hiszpańskiego kapitału, które wypracowują około 1% polskiego PKB. Inwestycje hiszpańskie w RP to w przeważającej części inwestycje o charakterze giełdowym, prywatyzacyjnym oraz typu *greenfield*. Firmy hiszpańskie zainwestowały dotychczas w RP praktycznie we wszystkich kluczowych dla rozwoju gospodarki sektorach: budowlanym (m.in. Ferrovial/Budimex, Acciona/Mostostal, OHL), finansowym (udziały w BZ WBK hiszpańskiego banku detalicznego Santander Consumer), nieruchomości (m.in. Ferrovial Inmobiliaria, Fadesa-Prokom, Acciona, Rial, Sando, Lubasa), motoryzacyjnym (m.in. Grupo Antolin, Gestamp, SEAT, Ficosa, Faurecia Automotive Espana S.A., Gonvarri Corporación Financiera S.L., Cropu S.A., Industrias Tajos), metalowym (m.in. Mecalux S.A., Nemark Exterior S.A.), transportowym i komunikacyjnym (m.in. EADS CASA), meblowym (m.in. Grupo Ureta Maderas, Lami-Flex), odzieżowym i wyposażeniu wnętrz (m.in. Mango, Grupa Inditex z markami: ZARA, Massimo Dutti, Stradivarius, Bershka, itp., ROCA Sanitario), energetycznym, w tym głównie w sektorze energii odnawialnych (m.in. ENDESA, GAMESA Eólica, Eólica NAVARRA & FERSA, Taiga Mistral, Green Source Poland). W ostatnich latach było widoczne zainteresowanie firm hiszpańskich kontraktami związanymi z infrastrukturą kolejową, energią odnawialną, szpitalnictwem (zwłaszcza w formule PPP), gospodarką wodną, czy reutilizacją odpadów.

Wartość polskich inwestycji w Królestwie Hiszpanii nie jest zbyt wielka (-45,1 mln EUR¹⁾ w 2016 r.), jednak polscy inwestorzy wykazują coraz większe zainteresowanie tym rynkiem (w 2016 r. polskie firmy zainwestowały w Królestwie Hiszpanii 30,9 mln EUR, w 2015 r. 58,8 mln EUR). Do największych polskich inwestorów na rynku hiszpańskim według sektorów należą (dane za 2016 r.): IT (X-Trade Brokers, Asseco Poland S.A, Comarch), finanse (XTB, Kruk S.A.), chemia (Selena Co S.A.), motoryzacja (Boryszew S.A., Solaris Bus & Coach), ochrona (Point A), wyposażenie wnętrz (Amica Electrodomesticos S.L., Fakro Spain S.L.), farmacja i medycyna (Adamed Laboratorios S.L., Farmaprojects S.A., Docplanner), branża spożywcza (Can-Pack S.A., Frutadores S.L., AmRest Sp. z o.o.).

---

¹⁾ Ujemne należności wynikają z faktu, że polskie firmy mają zobowiązania względem swoich spółek „córek” mających siedziby w Królestwie Hiszpanii, za pośrednictwem których pozyskują kapitał z emisji obligacji na rynku europejskim, które przewyższają kwotę zainwestowanego w te podmioty kapitału.

Ówczesne Ministerstwo Rozwoju poinformowało samorządy gospodarcze (Konfederacja Lewiatan, Pracodawcy RP, Krajowa Izba Gospodarcza, Polska Rada Biznesu, Business Centre Club) o planach rozwiązania Umowy i zwróciło się do nich o przekazanie odpowiedzi na następujące pytania:

- czy inwestorzy polscy na rynku hiszpańskim w przypadku ewentualnych działań dyskryminujących ich inwestycje korzystali lub rozważali możliwość wniesienia sporu przeciwko Królestwu Hiszpanii? Czy w takim wypadku korzystali/korzystaliby z postępowania przed sądem powszechnym czy też przed międzynarodowym arbitrażem inwestycyjnym?
- czy zdaniem polskich inwestorów ochrona ich inwestycji w regulacjach Królestwa Hiszpanii oraz w prawie UE jest niewystarczająca? Jeżeli tak, to w jakim zakresie?
- czy wygaśnięcie Umowy pogorszyłoby warunki prowadzenia działalności gospodarczej w Królestwie Hiszpanii i ochrony praw inwestorów? Jeżeli tak, to w jaki sposób i w jakim stopniu?

Samorządy gospodarcze udzieliły ogólnej odpowiedzi, iż mimo że inwestorzy nie korzystają z ochrony przewidzianej umowami intra-EU BIT (pozywają państwa przed sądami powszechnymi), powołują się na ich obowiązywanie w dyskusjach z organami danego kraju przy zaistnieniu sporu. Jeżeli musieliby aktywnie dochodzić swoich roszczeń, powołując się na umowy intra-EU BIT, wybraliby procedurę arbitrażu na podstawie umowy intra-EU BIT (szczególnie fundusze inwestycyjne lokujące aktywa w instrumenty udziałowe polskich przedsiębiorstw inwestujących w państwach członkowskich UE, dla których rozwiązanie umów mogłoby mieć bezpośredni wpływ na ocenę ryzyka związaną z inwestowaniem). Główną barierą w korzystaniu z arbitrażu są jego wysokie koszty. Prawo materialne w państwach członkowskich UE oraz na poziomie UE zawiera niezbędne standardy gwarantujące zagranicznym inwestorom równe i sprawiedliwe traktowanie, natomiast problemem jest egzekwowanie tego prawa. Wskazywano na czasochłonność procedur, brak profesjonalizmu i obiektywizmu w podejmowaniu decyzji przez właściwe organy. Zdaniem polskich inwestorów międzynarodowy arbitraż inwestycyjny pozwala prowadzić postępowanie w sposób odformalizowany, elastyczny i neutralny. Generalnie zdaniem samorządów gospodarczych i polskich przedsiębiorców dla ich bezpieczeństwa i ekspansji umowy intra-EU BIT są pożądane. Tym niemniej samorządy gospodarcze odnotowują

stanowisko Komisji Europejskiej wobec umów intra-EU BIT i wszczęte przez nią postępowania.

Z informacji posiadanych przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii wynika, że zarówno hiszpańscy inwestorzy w RP, jak i polscy inwestorzy w Królestwie Hiszpanii, nie składali do międzynarodowych trybunałów arbitrażowych na podstawie ww. Umowy roszczeń przeciwko państwu goszczącemu ich inwestycje. Generalnie odnotowano tylko trzy przypadki skorzystania przez polskich inwestorów z ochrony przewidzianej umowami intra-EU BIT przed międzynarodowymi trybunałami arbitrażowymi (na podstawie umów intra-EU BIT z Rumunią – przed przystąpieniem Rumunii do UE, Słowacją i Cyprzem). Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Prokuratorię Generalną RP na dwadzieścia sześć postępowań arbitrażowych, w których Prokuratoria Generalna RP od 2006 r. wykonywała lub wykonuje zastępstwo procesowe RP, szesnaście dotyczyło lub dotyczy sporów wniesionych przez inwestorów zagranicznych na podstawie umów intra-EU BIT (zawartych z Austrią, Francją, Niemcami, Cyprzem, Holandią, Belgią i Luksemburgiem, Republiką Czeską, Wielką Brytanią). Mimo dużego odsetka wygrywanych spraw (w tym ugody) Polska ponosi wysokie koszty postępowań arbitrażowych: zaliczki na koszty postępowania (w tym wynagrodzenie arbitrów), opinie biegłych, zorganizowanie rozpraw, tłumaczenia, udział świadków oraz koszty zastępstwa procesowego. Zgodnie z informacjami byłego Ministerstwa Skarbu Państwa, RP w związku z postępowaniami arbitrażowymi poniosła od 2006 r. koszty w wysokości ok. 53 mln PLN. Wypowiedzenie Umowy może więc potencjalnie istotnie zmniejszyć obciążenie państwa pod względem finansowym, ponieważ nie będzie zachodzić konieczność ponoszenia znaczących kosztów, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

Wypowiedzenie Umowy nie naruszy polskiego porządku prawnego i doprowadzi do usunięcia niezgodności Umowy z prawem UE po dziesięciu latach od daty wejścia w życie wypowiedzenia Umowy.

4. Tryb wypowiedzenia Umowy

Wypowiadana Umowa ma rangę umowy międzypaństwowej. Wypowiadana Umowa jest traktowana w polskim porządku prawnym jako umowa ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, stosownie do art. 241 ust. 1 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.). Dlatego

też wypowiedzenie Umowy nastąpi również za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, tym bardziej że Umowa dotyczy wolności, praw i obowiązków obywatelskich (w zakresie wygaszania prawa do kierowania skargi do międzynarodowego arbitrażu inwestycyjnego), spraw uregulowanych w ustawie lub w których Konstytucja RP wymaga ustawy (zasady prowadzenia działalności gospodarczej, ochrona prawa własności, kwestia wyłączenia oraz odszkodowania w tym zakresie), a więc spraw, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 Konstytucji RP.

563

UMOWA

między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Hiszpanii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji,

sporządzona w Madrycie dnia 30 lipca 1992 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 30 lipca 1992 r. została sporządzona w Madrycie Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Hiszpanii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Hiszpanii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji

Rzeczpospolita Polska i Królestwo Hiszpanii, zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”,

dążąc do rozszerzenia współpracy gospodarczej dla wzajemnej korzyści obu Państw,

mając na celu stworzenie korzystnych warunków do inwestowania przez inwestorów każdej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony i

uznając, że popieranie i ochrona inwestycji na podstawie niniejszej umowy będzie pobudzać przedsiębiorczość w tej dziedzinie,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1**Definicje**

W rozumieniu niniejszej umowy:

1. Określenie „inwestor” oznacza:

- a) osobę fizyczną posiadającą miejsce zamieszkania w Umawiającej się Stronie zgodnie z obowiązującym prawem danej Umawiającej się Strony,
- b) osobę prawną, w tym spółki, zrzeszenia spółek, spółki handlowe i inne organizacje utworzone lub zorganizowane należycie w inny sposób zgodnie z prawem danej Umawiającej się Strony.

2. Określenie „inwestycje” oznacza wszelkie mienie zainwestowane przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony, pod warunkiem że inwestycje zostały dokonane zgodnie z ustawodawstwem i innymi przepisami drugiej Umawiającej się Strony, i obejmuje w szczególności, lecz nie wyłącznie:

- akcje i inne rodzaje udziału w spółkach,
- prawa wynikające z wszelkiego rodzaju świadczeń dokonanych w celu stworzenia wartości gospodarczej, w tym wszelką udzieloną w tym celu pożyczkę, bez względu na to, czy została przekształcona w kapitał, czy nie,
- majątek ruchomy i nieruchomy oraz wszelkie inne prawa majątkowe, takie jak hipoteka, prawo zatrzymania lub zastaw,
- wszelkie prawa w dziedzinie własności intelektualnej, w tym patenty i znaki handlowe, jak również licencje fabryczne i know-how,
- prawa do prowadzenia działalności gospodarczej i handlowej, nadane na mocy prawa lub uzyskane na mocy umowy, w szczególności prawa do poszukiwań, prowadzenia uprawy, wydobywania lub eksploatacji zasobów naturalnych.

3. Określenie „przychody” odnosi się do dochodu uzyskanego z inwestycji zgodnie z podaną wyżej definicją i obejmuje w szczególności zyski, dywidendy i odsetki.

4. Określenie „terytorium” oznacza terytorium lądowe i wody terytorialne każdej z Umawiających się Stron, jak również wyłączną strefę gospodarczą i szelf kontynentalny poza granicami wód terytorialnych każdej z Umawiających się Stron, nad którymi sprawują one lub mogą sprawować zgodnie z prawem międzynarodowym jurysdykcję i suwerenne prawa w zakresie poszukiwania, badania i ochrony zasobów naturalnych.

Artykuł 2**Popieranie i dopuszczanie inwestycji**

1. Każda Umawiająca się Strona będzie w miarę możliwości popierać inwestycje dokonane na jej terytorium przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony i będzie dopuszczać takie inwestycje zgodnie z jej ustawodawstwem.

2. Niniejsza umowa będzie również miała zastosowanie do inwestycji dokonanych przed jej wejściem w życie, poczynając od dnia 26 lipca 1976 r., przez inwestorów jednej Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 3**Ochrona inwestycji**

1. Każda Umawiająca się Strona będzie ochraniać na swoim terytorium inwestycje dokonane zgodnie z jej ustawa-

dawstwem i innymi przepisami i nie będzie naruszać w sposób nieuzasadniony lub dyskryminacyjny prawa inwestorów drugiej Umawiającej się Strony do zarządzania, wykorzystania, osiągnięcia korzyści, rozszerzania działalności, sprzedaży i ewentualnie likwidacji inwestycji.

2. Każda Umawiająca się Strona będzie starała się udzielać niezbędnych zezwoleń związanych z takimi inwestycjami i będzie zezwalać w granicach własnego ustawodawstwa na wykonywanie umów licencyjnych, jak również umów o pomocy technicznej, handlowej, finansowej lub administracyjnej.

3. Każda Umawiająca się Strona będzie w razie potrzeby dokładać starań w celu wydania niezbędnych zezwoleń na działalność doradców lub ekspertów zatrudnionych przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 4**Traktowanie inwestycji**

1. Każda Umawiająca się Strona będzie zawsze zapewniać uczciwe i równe traktowanie inwestycjom dokonany przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony i nie będzie naruszać w sposób nieuzasadniony lub dyskryminacyjny prawa inwestorów do zarządzania, utrzymywania, wykorzystywania, osiągnięcia korzyści lub dysponowania nimi, jak również prawa do nabywania dóbr i usług oraz sprzedaży produkcji.

2. Każda Umawiająca się Strona zapewni pełną ochronę prawną inwestycjom dokonywanym na jej terytorium przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony i przyzna takim inwestycjom traktowanie, które nie będzie mniej korzystne niż traktowanie przyznane przez nią własnym inwestorom lub inwestorom państw trzecich. Postanowienie to ma zastosowanie również do przychodów uzyskanych z inwestycji.

3. Bez względu na postanowienia ustępu 2 niniejszego artykułu, klauzula najwyższego uprzywilejowania nie będzie miała zastosowania do przywilejów, jakie jedna Umawiająca się Strona przyzna inwestorom państwa trzeciego ze względu na ich członkostwo lub stowarzyszenie ze strefą wolnego handlu, unią celną, wspólnym rynkiem lub organizacją wzajemnej pomocy gospodarczej, lub przyznanych na mocy porozumienia zawartego przed podpisaniem niniejszej umowy, która zawiera przywileje podobne do przyznanych przez daną Stronę członkom takiej organizacji.

4. Postanowienia ustępu 2 niniejszego artykułu nie będą rozumiane jako zobowiązujące jedną Umawiającą się Stronę do przyznania inwestorom drugiej Umawiającej się Strony traktowania, preferencji lub przywilejów, wynikających z umowy międzynarodowej lub porozumienia odnoszącego się całkowicie lub głównie do spraw podatkowych lub przyznanych na zasadzie wzajemności.

Artykuł 5**Odszkodowanie za straty**

Inwestorzy jednej Umawiającej się Strony, których inwestycje lub przychody doznają strat z powodu wojny lub innego konfliktu zbrojnego, stanu wyjątkowego lub innych podobnych okoliczności zaistniałych na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, będą mieli przyznane w odniesieniu do odtworzenia, odszkodowania, rekompensaty lub innego uregulowania traktowanie nie mniej korzystne niż to, które druga Umawiająca się Strona przyzna własnym inwestorom lub inwestorom któregośkolwiek państwa trzeciego. Jakikolwiek płatności dokonane na mocy postanowień niniejszego artykułu będą podlegały niezwłocznemu, właściwemu i rzeczywistemu wolnemu transferowi.

Artykuł 6

Nacjonalizacja i wywłaszczenie

Nacjonalizacja, wywłaszczenie lub inne decyzje o podobnym charakterze lub skutkach, jakie mogą powstać w wyniku działań podjętych przez władze jednej Umawiającej się Strony w stosunku do inwestycji dokonanych na jej terytorium przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, mogą być zastosowane wyłącznie ze względu na interes publiczny, zgodnie z prawem, i w żadnym wypadku nie będą miały charakteru dyskryminacyjnego. Umawiająca się Strona, która podejmie takie decyzje, wypłaci inwestorowi lub nabywcy jego praw właściwe odszkodowanie w walucie wymiennej i bez nieuzasadnionej zwłoki.

Artykuł 7

Transfer

Każda Umawiająca się Strona przyzna inwestorom drugiej Umawiającej się Strony prawo swobodnego transferu przychodów i innych płatności związanych z dokonanymi inwestycjami, w tym szczególnie, lecz nie wyłącznie:

- przychodów z inwestycji określonych w artykule 1,
- odszkodowań określonych w artykułach 5 i 6,
- kwot pochodzących z częściowej lub całkowitej sprzedaży albo likwidacji inwestycji,
- zarobków i innych wynagrodzeń obywateli drugiej Umawiającej się Strony, którzy uzyskali zezwolenie na prace w związku z dokonanymi na jej terytorium inwestycjami.

Transfery będą dokonywane w walutach wolno wymienialnych.

Strona przyjmująca inwestycję zezwoli inwestorowi drugiej Umawiającej się Strony lub spółce, w którą on zainwestował, na wolny dostęp do oficjalnego rynku walutowego na zasadach niedyskryminacyjnych, tak aby inwestor mógł dokonywać niezbędnych zakupów dewiz w celu dokonania transferów zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.

Transfery na mocy niniejszej umowy będą przyznawane tylko wówczas, gdy będą dokonywane zgodnie z przepisami podatkowymi Strony przyjmującej inwestycję.

Umawiające się Strony zobowiązują się ułatwiać niezbędne procedury w celu dokonywania transferów bez nadmiernej zwłoki. W szczególności termin od daty prawidłowo złożonego przez inwestora wniosku do dnia faktycznego transferu nie może być dłuższy niż trzy miesiące. Obie Umawiające się Strony zobowiązują się do załatwienia w powyższym terminie formalności związanych zarówno z nabyciem obcej waluty, jak i z jej faktycznym przekazaniem za granicę.

Artykuł 8

Klauzula korzystniejszego traktowania

Jeżeli prawo wewnętrzne Umawiającej się Strony lub istniejące albo przyszłe zobowiązania powstałe między Umawiającymi się Stronami lub jeżeli jakiegokolwiek porozumienie między inwestorem Umawiającej się Strony a drugą Umawiającą się Stroną zawierają dodatkowe uregulowania, które ogólnie lub szczegółowo przewidują w odniesieniu do inwestycji dokonanych przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony traktowanie bardziej korzystne od przewidzianego w niniejszej umowie, to takie regulacje, w zakresie, w jakim są korzystniejsze, będą miały pierwszeństwo przed niniejszą umową.

Artykuł 9

Zasada subrogacji

Jeżeli Umawiająca się Strona lub jakakolwiek jej agencja dokona płatności w ramach jakiegokolwiek gwarancji finansowej od ryzyka niehandlowego w związku z inwestycją dokonaną przez jej inwestora na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, to ta druga Strona uzna zastosowanie zasady subrogacji na rzecz pierwszej Umawiającej się Strony do praw i zobowiązań inwestora, z wyjątkiem jego praw majątkowych.

Subrogacja nie narusza prawa drugiej Umawiającej się Strony do roszczeń zapłaconia podatków i innych opłat należnych i podlegających zapłacie przed wejściem w życie subrogacji.

W związku z powyższym taka subrogacja uprawnia pierwszą Umawiającą się Stronę lub jej agencję do uzyskania wszelkich płatności z tytułu odszkodowania, do którego byłby uprawniony inwestor. Subrogacja nie będzie miała zastosowania w odniesieniu do praw majątkowych lub wszelkich innych praw wynikających z własności inwestycji bez uzyskania właściwych zezwoleń zgodnie z prawem o inwestycjach zagranicznych, obowiązującym w Umawiającej się Stronie, na której terytorium inwestycje zostały dokonane.

Artykuł 10

Rozstrzygnięcie sporów między Umawiającymi się Stronami

1. Wszelki spór między Umawiającymi się Stronami dotyczący interpretacji lub stosowania niniejszej umowy będzie w miarę możliwości rozstrzygany przez Rząd obu Umawiających się Stron w drodze dyplomatycznej.

2. Jeżeli spór nie może być rozstrzygnięty tą drogą w ciągu sześciu miesięcy od rozpoczęcia negocjacji, to będzie on przedłożony, na żądanie którejkolwiek Umawiającej się Strony, trybunałowi arbitrażowemu.

3. Trybunał arbitrażowy będzie utworzony w następujący sposób: Każda Umawiająca się Strona wyznaczy jednego arbitra, a wybrani arbitrzy dokonają wyboru obywatela trzeciego państwa na przewodniczącego. Arbitrzy będą mianowani w ciągu trzech miesięcy, a przewodniczący w ciągu pięciu miesięcy od dnia, w którym jedna Umawiająca się Strona poinformowała drugą Umawiającą się Stronę o zamiarze przekazania sporu trybunałowi arbitrażowemu.

4. Jeżeli jedna z Umawiających się Stron nie wyznaczy swojego arbitra przed upływem ustalonego terminu, to druga Strona może zwrócić się z prośbą o dokonanie nominacji do Przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości. W wypadku gdy obaj arbitrzy nie osiągną porozumienia w sprawie wyznaczenia trzeciego arbitra przed upływem terminu zawitego, to każda z Umawiających się Stron może zwrócić się o dokonanie nominacji do Przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.

Jeżeli Przewodniczący Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości nie może spełnić funkcji przewidzianych w ustępie 4 niniejszego artykułu lub jeżeli jest obywatelem jednej z Umawiających się Stron, to o dokonanie wymaganych nominacji będzie poproszony Wiceprzewodniczący. Jeżeli Wiceprzewodniczący nie może spełnić tej funkcji lub jeżeli jest obywatelem jednej z Umawiających się Stron, to o dokonanie koniecznych nominacji będzie poproszony najstarszy rangą sędzia Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, który jest w stanie spełnić tę funkcję i który nie jest obywatelem żadnej Umawiającej się Strony.

5. Trybunał arbitrażowy orzeka w oparciu o poszanowanie prawa, w tym norm zawartych w niniejszej umowie lub w innych umowach wiążących obie Umawiające się Strony, jak również w oparciu o powszechnie uznane zasady prawa międzynarodowego.

6. Jeżeli Strony nie postanowią inaczej, trybunał ustali tryb własnego postępowania.

7. Trybunał orzeka większością głosów, a jego orzeczenie jest ostateczne i wiążące obie Strony.

8. Każda Umawiająca się Strona ponosi koszty mianowanego przez nią arbitra oraz koszty własnego udziału w postępowaniu. Inne koszty, w tym dotyczące przewodniczącego, pokrywają w równych częściach Umawiające się Strony.

Artykuł 11

Rozstrzygnięcie sporów między Umawiającą się Stroną a inwestorami drugiej Umawiającej się Strony

1. Spory między jedną z Umawiających się Stron a inwestorami drugiej Umawiającej się Strony będą wnoszone przez inwestorów, wobec Strony przyjmującej inwestycje, w drodze pisemnej, z podaniem szczegółowych informacji. Umawiające się Strony będą w miarę możliwości starały się rozstrzygnąć takie spory w drodze polubownej.

2. Jeżeli takie spory nie mogą być rozstrzygnięte w taki sposób w ciągu sześciu miesięcy od dnia pisemnej notyfikacji, o której mowa w ustępie 1, to spór będzie przedłożony przez inwestora według jego wyboru:

- trybunałowi arbitrażowemu, utworzonemu zgodnie z Regulaminem postępowania Instytutu Arbitrażowego Izby Handlowej w Sztokholmie,
- trybunałowi arbitrażowemu Międzynarodowej Izby Handlowej w Paryżu,
- trybunałowi arbitrażowemu ad hoc utworzonemu zgodnie z Regulami postępowania arbitrażowego Komisji Narodów Zjednoczonych do spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego,
- Międzynarodowemu Centrum Rozstrzygnięcia Sporów Inwestycyjnych ICSID, utworzonemu na mocy Konwencji w sprawie rozstrzygnięcia sporów inwestycyjnych między państwami i obywatelami drugich państw — w wypadku gdy obie Strony będą stronami tej konwencji.

Po zapoznaniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 2 marca 1993 r.

- 3. Wyrok arbitrażowy będzie wydany na podstawie:
  - postanowień niniejszej umowy,
  - prawa krajowego łącznie z normami prawa kolizyjnego Umawiającej się Strony, na której terytorium została dokonana inwestycja,
  - norm i powszechnie uznanych zasad prawa międzynarodowego.

4. Orzeczenia trybunału arbitrażowego są ostateczne i wiążące strony sporu.

Każda Umawiająca się Strona zobowiązuje się wykonać orzeczenia zgodnie z jej wewnętrznym prawem.

Artykuł 12

Wejście w życie — Okres ważności — Przedłużenie — Wypowiedzenie

1. Każda z Umawiających się Stron zawiadomi drugą Stronę o spełnieniu wymogów procedury prawnej wymaganej przez jej prawo dla wejścia w życie niniejszej umowy. Niniejsza umowa wejdzie w życie 30 dni od daty drugiej notyfikacji.

2. Umowa niniejsza jest zawarta na okres 10 lat. Będzie ona pozostawać w mocy do upływu dwunastu miesięcy od dnia, w którym jedna Umawiająca się Strona zawiadomi drugą Stronę o wypowiedzeniu umowy.

Każda Umawiająca się Strona może wypowiedzieć niniejszą umowę w drodze pisemnego zawiadomienia, przekazanego na 6 miesięcy przed datą jej wygaśnięcia.

3. W odniesieniu do inwestycji dokonanych lub nabytych przed datą wygaśnięcia niniejszej umowy postanowienia wszystkich innych artykułów pozostają w mocy na okres dalszych dziesięciu lat, licząc od daty wygaśnięcia.

Na dowód czego upoważnieni przedstawiciele obu Umawiających się Stron podpisali niniejszą umowę.

Sporządzono w Madrycie dnia 30 lipca 1992 r. w dwóch egzemplarzach w językach polskim i hiszpańskim, przy czym obydwa teksty są jednakowo autentyczne, oraz w języku angielskim, który w razie interpretacji niniejszej umowy będzie wzięty pod uwagę.

Z upoważnienia
Rzeczypospolitej Polskiej
J. Kieniewicz

Z upoważnienia
Królestwa Hiszpanii
J. Solana Madariaga

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *K. Skubiszewski*

**ACUERDO PARA LA PROTECCION Y FOMENTO RECIPROCO DE LAS
INVERSIONES ENTRE LA REPUBLICA DE POLONIA Y EL REINO DE ESPAÑA**

La República de Polonia y el Reino de España, en adelante "las Partes"

DESEANDO intensificar la cooperación económica en beneficio recíproco de ambos países,

PROPONIENDOSE crear condiciones favorables para las inversiones realizadas por inversores de cada una de las Partes en el territorio de la otra, y

RECONOCIENDO que la promoción y protección de las inversiones con arreglo al presente Acuerdo estimula las iniciativas en este campo,

Han convenido en lo siguiente:

ARTICULO 1

DEFINICIONES

A los efectos del presente Acuerdo:

1. Por "inversores" se entenderá:

- a) personas físicas que, de conformidad con el derecho de la Parte Contratante de que se trate, sean residentes en dicha Parte Contratante;

- b) personas jurídicas, comprendidas compañías, asociaciones de compañías, sociedades mercantiles y otras organizaciones que se encuentren constituidas o, en cualquier caso, debidamente organizadas conforme al derecho de esa Parte Contratante.

ARTICULO 2

FOMENTO, ADMISION

1. Cada una de las Partes fomentará, en la medida de lo posible, las inversiones efectuadas en su territorio por inversores de la otra Parte Contratante y admitirá esas inversiones de conformidad con sus propias leyes.

2. El presente Acuerdo será asimismo aplicable a las inversiones efectuadas antes de su entrada en vigor por inversores de una Parte conforme a las disposiciones legales de la otra Parte Contratante en el territorio de esta última desde el 26 de julio de 1976.

ARTICULO 3

PROTECCION

1. Cada Parte Contratante protegerá en su territorio las inversiones efectuadas, conforme a su legislación, por inversores de la otra Parte Contratante y no obstaculizará, mediante medidas injustificadas o discriminatorias, la gestión, mantenimiento, utilización, disfrute, expansión, venta ni, en su caso, liquidación de tales inversiones.

2. Cada Parte Contratante se esforzará por conceder las autorizaciones necesarias en relación con las inversiones mencionadas y permitirá, en el marco de su propia legislación, la celebración de contratos relacionados con licencias de fabricación y asistencia técnica, comercial, financiera y administrativa.

3. Cada Parte Contratante se esforzará asimismo, siempre que sea necesario, por conceder las licencias necesarias en relación con las actividades de consultores o expertos contratados por inversores de la otra Parte Contratante.

ARTICULO 4

TRATO

1. Cada Parte Contratante garantizará en todo momento un trato justo y equitativo a las inversiones efectuadas por los inversores de la otra Parte Contratante y no dificultará la gestión, mantenimiento, utilización, disfrute o enajenación de las mismas, ni tampoco la adquisición de bienes y servicios y la venta de su producción, por medio de medidas injustificadas o discriminatorias.

2. Cada Parte Contratante otorgará plena protección jurídica a las inversiones efectuadas en su territorio por inversores de la otra Parte Contratante y concederá a dichas inversiones un trato que no sea menos favorable que el otorgado a las inversiones efectuadas por sus propios inversores o por inversores de terceros Estados. Esta disposición también será aplicable a los rendimientos de dichas inversiones.

3. No obstante lo dispuesto en el párrafo 2 del presente artículo, el trato de nación más favorecida no se aplicará a los privilegios que una de las Partes Contratantes conceda a los inversores de un tercer Estado debido a su pertenencia a una zona de libre cambio, unión aduanera, mercado común u organización de asistencia económica mutua, o en virtud de un acuerdo suscrito antes de la firma del presente Convenio y que contenga disposiciones semejantes a las otorgadas por esa Parte a los miembros de dicha organización.

4. Lo dispuesto en el párrafo 2 del presente artículo no se entenderá que obliga a una Parte Contratante a hacer extensivo a los inversores de la otra Parte Contratante el beneficio de cualquier trato, preferencia o privilegio que resulte de cualquier acuerdo o arreglo internacional relacionado total o parcialmente con cuestiones tributarias o que se conceda sobre la base de reciprocidad.

ARTICULO 5

COMPENSACION POR PERDIDAS

A los inversores de una Parte Contratante cuyas inversiones o rentas de inversión en el territorio de la otra sufran pérdidas por causa de guerra u otros conflictos armados, estado de emergencia nacional u otras circunstancias semejantes en el territorio de esta última, se les concederá, a título de restitución, indemnización, compensación u otro arreglo, un trato que no será menos favorable que el otorgado por la última Parte Contratante a sus inversores o a los inversores de un tercer Estado. Cualquier pago efectuado en virtud del presente artículo será rápido, adecuado, efectivo y libremente transferible.

ARTICULO 6

NACIONALIZACION Y EXPROPIACION

La nacionalización, expropiación o cualquier otra medida de estas características que pueda ser adoptada por las autoridades de una Parte contra las inversiones de inversores de la otra Parte en su territorio deberá aplicarse exclusivamente por razones de utilidad pública y conforme a las disposiciones legales y en ningún caso será discriminatoria. La Parte Contratante que adopte esas medidas pagará al inversor o a su derechohabiente, sin demora injustificada, una indemnización adecuada en moneda convertible.

ARTICULO 7

TRANSFERENCIAS

Con respecto a las inversiones efectuadas en su territorio, cada Parte Contratante concederá a los inversores de la otra el derecho de transferir libremente las rentas de esas inversiones y otros pagos relacionados con las mismas, y en particular, pero no exclusivamente lo siguiente:

- las rentas de inversión, tal y como se definen en el artículo 1;
- las indemnizaciones previstas en los artículos 5 y 6;
- el producto de la venta o liquidación, total o parcial, de una inversión;
- las remuneraciones y otras compensaciones de nacionales de la otra Parte Contratante a quienes se permita trabajar en relación con una inversión en su territorio.
- las transferencias se efectuarán en divisas libremente convertibles.

La Parte receptora de la inversión permitirá al inversor de la otra Parte Contratante o a la sociedad en la que participa el acceso al mercado oficial de divisas en forma no discriminatoria, de manera que el inversor pueda adquirir la moneda extranjera necesaria para efectuar las transferencias amparadas en el presente artículo.

Las transferencias a que se refiere el presente Acuerdo sólo se concederán cuando se efectúen de conformidad con la legislación fiscal de la Parte receptora de la inversión.

Las Partes Contratantes se comprometen a facilitar los procedimientos necesarios para efectuar dichas transferencias sin excesiva demora. En particular, no deberán transcurrir más de tres meses desde la fecha en que el inversor haya presentado en debida forma las solicitudes necesarias para efectuar la transferencia hasta la fecha en que ésta se realice efectivamente. Por tanto, cada Parte Contratante se compromete a

cumplir las formalidades necesarias tanto para la compra de las divisas como para su transferencia efectiva al extranjero antes de que finalice dicho plazo.

ARTICULO 8

CONDICIONES MAS FAVORABLES

Si, en virtud de la legislación de cualquiera de las Partes o de obligaciones contraídas con arreglo al derecho internacional o establecidas en lo sucesivo entre las Partes, además del presente Acuerdo, o si en cualquier acuerdo entre el inversor de una Parte Contratante y la otra Parte Contratante figuran normas, generales o específicas, que concedan a las inversiones efectuadas por los inversores de la otra Parte Contratante un trato más favorable que el previsto en el presente Acuerdo, dichas normas, en la medida en que sean más favorables, prevalecerán sobre el presente Acuerdo.

ARTICULO 9

PRINCIPIO DE SUBROGACION

En el caso de que una Parte Contratante, o el organismo por ella designado, haya efectuado pagos en el marco de cualquier garantía financiera contra riesgos de carácter no mercantil relacionados con una inversión efectuada por un inversor de dicha Parte Contratante en el territorio de la otra, esta última reconocerá la aplicación del principio de subrogación de la anterior Parte Contratante con respecto a los derechos y obligaciones del inversor a excepción de sus derechos de propiedad.

La subrogación se producirá sin perjuicio del derecho de la última Parte Contratante a reclamar los impuestos y cargas públicas que se

deban y sean pagaderos por el inversor antes de que surta efecto la subrogación.

Por tanto, la subrogación permitirá a la primera de las Partes Contratantes, o al organismo por ella designado, recibir cualquier pago en concepto de indemnización a que el inversor hubiera tenido derecho. No se producirá ninguna subrogación con respecto a los derechos de propiedad o cualesquiera otros derechos derivados de la propiedad de la inversión sin obtener las autorizaciones pertinentes según la legislación sobre las inversiones extranjeras vigente en la Parte Contratante en cuyo territorio se hayan efectuado las inversiones.

ARTICULO 10

SOLUCION DE CONTROVERSIAS ENTRE LAS PARTES CONTRATANTES

1. Las controversias que puedan surgir entre las Partes Contratantes en relación con la interpretación o aplicación del presente Acuerdo se resolverán, en la medida de lo posible entre los Gobiernos de las dos Partes Contratantes por vía diplomática.
2. Si no fuera posible resolver la controversia en la forma mencionada en un plazo de seis meses desde el comienzo de las negociaciones, se someterá, a petición de cualquiera de las Partes, a un tribunal de arbitraje.
3. El tribunal de arbitraje se constituirá de la siguiente forma: cada Parte Contratante designará un árbitro y estos dos árbitros designarán a un nacional de un tercer país como Presidente. Los árbitros serán nombrados en un plazo de tres meses y el Presidente en un plazo de cinco meses a partir de la fecha en que una de las Partes Contratantes haya informado a la otra de su intención de someter la controversia a un tribunal de arbitraje.

4. Si una de las dos Partes Contratantes no hubiera designado a su árbitro dentro del plazo fijado, la otra Parte podrá pedir al Presidente de la Corte Internacional de Justicia que haga la designación. En el caso de que los dos árbitros no llegaran a un acuerdo sobre el nombramiento del tercero antes de que expire el plazo cualquiera de las Partes Contratantes podrá dirigirse al Presidente de la Corte Internacional de Justicia para que proceda a dicho nombramiento.

Si el Presidente de la Corte Internacional de Justicia no pudiese desempeñar la función prevista en el párrafo 4 del presente artículo, o si fuera nacional de una de las Partes Contratantes, se invitará al Vicepresidente a que realice los nombramientos necesarios. Si el Vicepresidente no pudiese cumplir dicha función o fuera nacional de una de las Partes Contratantes, el miembro más antiguo de la Corte, que no esté incapacitado o que no sea nacional de una de las Partes Contratantes, será invitado a hacer los nombramientos necesarios.

5. El tribunal de arbitraje emitirá su decisión basándose en el respeto de la ley, de las contenidas en el presente Acuerdo o en otros acuerdos que estén en vigor entre las Partes Contratantes, así como en los principios universalmente reconocidos del derecho internacional.

6. A menos que las Partes decidan otra cosa, el tribunal establecerá su propio procedimiento.

7. El tribunal adoptará la decisión por mayoría de votos y la misma será definitiva y vinculante para ambas Partes Contratantes.

8. Cada Parte Contratante correrá con los gastos del árbitro que haya designado y con los de su representación en el procedimiento de arbitraje. Los otros gastos, comprendidos los del Presidente, serán sufragados a partes iguales por ambas Partes Contratantes.

ARTICULO 11

SOLUCION DE CONTROVERSIAS ENTRE UNA PARTE CONTRATANTE Y LOS INVERSORES DE LA OTRA PARTE CONTRATANTE

1. Las controversias que pudieran producirse entre una de las Partes Contratantes y los inversores de la otra Parte Contratante, serán notificadas por escrito, con información detallada, por el inversor a la Parte receptora de la inversión. En la medida de lo posible, las Partes Contratantes tratarán de resolver estas diferencias mediante acuerdos amistosos.

2. Si no pudieran resolverse las controversias de esta forma en un plazo de seis meses desde la fecha de la notificación escrita a que se alude en el párrafo 1, se someterá el conflicto, a elección del inversor, a:

- un tribunal de arbitraje formado de conformidad con las Normas de Procedimiento del Instituto de Arbitraje de la Cámara de Comercio de Estocolmo;
- el tribunal de arbitraje de la Cámara de Comercio Internacional de París;
- el tribunal de arbitraje ad hoc que se determina en el Reglamento de Arbitraje de la Comisión de las Naciones Unidas sobre Derecho Mercantil Internacional;
- el Centro Internacional de Arreglo de Diferencias Relativas a Inversiones (CIADI) creado por el "Convenio sobre el Arreglo de Diferencias Relativas a Inversiones entre Estados y Nacionales de Otros Estados", si ambas Partes pasaran a ser signatarias de dicho Convenio;

3. El laudo arbitral se basará en:

- las disposiciones del presente Acuerdo;
- las leyes nacionales de la Parte Contratante en cuyo territorio se haya efectuado la inversión, comprendidas las normas relativas a los conflictos de leyes;

- las normas y principios universalmente aceptados del derecho internacional.

4. Las decisiones arbitrales serán definitivas y vinculantes para las partes en conflicto. Cada Parte Contratante se compromete a ejecutar las decisiones de conformidad con su derecho nacional.

ARTICULO 12

ENTRADA EN VIGOR, PRORROGA Y DENUNCIA

1. Cada una de las Partes Contratantes notificará a la otra la terminación de los procedimientos exigidos por su legislación para que entre en vigor el presente Acuerdo. El presente Acuerdo entrará en vigor treinta días después de la fecha de la segunda notificación.

2. El presente Acuerdo permanecerá en vigor por un período de diez años. Posteriormente continuará en vigor hasta que transcurran doce meses desde la fecha en que cualquiera de las Partes Contratantes haya notificado a la otra su denuncia por escrito.

Cualquiera de las Partes Contratantes podrá denunciar el presente Acuerdo mediante previa notificación escrita, seis meses antes de la fecha de su expiración.

3. Con respecto a las inversiones efectuadas o adquiridas con anterioridad a la fecha de expiración del presente Acuerdo y a las que el mismo sería aplicable, continuarán estando vigentes todas las disposiciones de los demás artículos del presente Acuerdo por otro período de diez años desde la fecha de dicha expiración.

EN FE DE LO CUAL, los respectivos plenipotenciarios firman el presente Acuerdo

Hecho en Madrid en doble ejemplar a treinta de julio de 1992 en los idiomas polaco y español, siendo ambos textos igualmente auténticos y existiendo un tercer texto en inglés, que se tomará en consideración como referencia para la interpretación del presente Acuerdo,.

POR LA REPUBLICA DE POLONIA

POR EL REINO DE ESPAÑA

Warszawa, 13 lutego 2018 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.741.2017 / 8/dl

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o wypowiedzeniu Umowy między Rzeczypospolitą Polską a Królestwem Hiszpanii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzonej w Madrycie dnia 30 lipca 1992 r., wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Projekt ustawy o wypowiedzeniu umowy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Piotr Wawrzyk
Podsekretarz Stanu